

Omajan simbol "Made in Germany" in neobičajno veselje ob možnosti višjih obrestnih mer v ZDA

Kakšen teden na borzah! Kot običajno so za največje dnevne premike "zaslužni" dejavniki, ki jih nihče ni pričakoval, od strmega upada delnice Volkswagna do signala predsednice ameriške centralne banke o zelo možnem dvigu obrestnih mer še pred iztekom leta.

v EUR	V zadnjem tednu (18. 9. 2015-25. 9. 2015)	Letos (31. 12. 2014 - 25. 9. 2015)
Svet - MSCI World*	-0,62%	+0,90%
ZDA - S&P 500*	+0,23%	+1,47%
Evropa - DJ STOXX 600*	-1,55%	+1,97%
Japonska -Topix*	+0,27%	+11,07%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-3,37%	-10,74%

Vir: Bloomberg

V uvodnem delu minulega tedna se je najbolj govorilo, pisalo in čudilo nad novico, da je nemški avtomobilski velikan Volkswagen ogoljufal kupce in cestno zakonodajo v ZDA, kar je povzročilo skoraj 30 % padec cene delnice v samo 2 dneh. Po 6-odstotni rasti v sredo in dveh zaporednih padcih v četrtek in petek je nato delnica teden sklenila pri približno 32 % nižjem tečaju. Z Volkswagnom je bila solidarna celotna avto industrija, saj so se znižale cene delnic praktično celotne panoge, zanimivo, tudi tiste ameriških in azijskih konkurentov. Vlagatelji so se očitno ustrašili, da Volkswagen ni bil edini, ki je zavestno kršil zakonodajo. Indeks evropskih avtomobilskih proizvajalcev, Stoxx 600 Auto & Parts, je kljub vsemu v celotnem tednu na vrednosti izgubil približno polovico manj kot Volkswagen (-15 %). V ponosu Spodnje Saške (Wolfsburg je po merilu dohodek/prebivalca najbogatejše nemško mesto) so se hitro odzvali z menjavo/prostovoljnim odstopom predsednika uprave družbe.

Nemorálnost avtomobilske industrije je zgolj za nekaj dni preusmerila pozornost od najbolj opevane teme zadnjega obdobja, časovnice prvega dviga obrestnih mer v ZDA. Natanko teden dni po uradni odločitvi Feda, da bo vsaj še za mesec dni počakal s pričetkom nižanja količine denarja, ki ga sveže tiska z namenom podpore gospodarstvu, je predsednica Janet Yellen v rednem govoru pred kongresom dejala, da si tudi sama prizadeva za letošnji dvig obrestne mere z zdajšnjih skorajda ničnih nivojev. Novica, ki bi sicer morala po ekonomski logiki pri navdušenju vlagateljev delovati zaviralno, je nasprotno sprožila enega najbolj zelenih dni na borzah v zadnjih tednih, kar si lahko vsaj deloma tolmačimo s tem, da so akterji na finančnih trgih vendarle pripravljani na dogodek, ki se že 2 leti omenja kot naslednja prelomna točka za borze razvitih držav.

Preden preidemo na konkretne številke iz najbolj zanimivih ekonomskih objav v preteklem tednu, se ustavimo še pri Mariu Draghiju in Evropski centralni banki. Predsednik inštitucije, ki diktira tempo denarne politike tudi za Slovence, je sredi tedna v nagovoru v Evropskem parlamentu povedal, da je še prezgodaj govoriti o tem, kako bo upočasnitev rasti trgov v razvoju vplivala na evro območje. »Ko bomo o tem vedeli več, bomo po potrebi prilagodili ukrepe, ki jih izvajamo z namenom spodbujanja gospodarske aktivnosti v Evropi!« je povedal Draghi.

Konkretne številke objavljenih indikatorjev gospodarskega stanja po svetu pa pravijo naslednje. Revizija rasti BDP Združenih držav Amerike v drugem četrtletju je pokazala na še višjo rast v primerjavi s predhodnima ocenama (ta je znašala 3,9 %), spodbudna je bila predvsem višja izkazana rast končne potrošnje gospodinjstev. Ameriško gospodarstvo je v povprečju v zadnjih 3 četrtletjih raslo s stopnjo 2 % - 2,5 %, kar je nad ocenjeno prihodnjo dolgoročno rastjo. Aktivnost v zasebnem sektorju evro območja se je septembra nekoliko upočasnila, navkljub temu pa vrednost Markitovega PMI Composite indeksa pri 53,9 točkah še vedno pomeni, da se gospodarstvo v Evropi krepi. O tem priča tudi najvišja stopnja zaupanja v nemško gospodarstvo v zadnjih 4 mesecih, indeks Ifo inštituta je ta mesec namreč porasel za dodatno desetinko točke, na 108,5.

Izdajatelj najdonosnejše delnice razvitih trgov minulega tedna pa je Nike. Ameriški proizvajalec športne obutve je presenetil z odličnimi poslovnimi rezultati v svojem tretjem fiskalnem četrtletju, v katerem je zabeležil 5 % višje prihodke v letni primerjavi in 23 % rast čistega dobička. Kot zanimivost: ob avgustovskem upadu delniških tečajev je Nike delil usodo trga in do najnižje točke, 25. avgusta, je delnica izgubila 16 % vrednosti. Do petka je v slabem mesecu delnica porasla že za 24 %, donosnost od začetka leta pa izraženo v evrih znaša izvrstnih 41 %.

Jan Grižon, upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. (v nadaljevanju: NLB Skladi), Trg republike 3, Ljubljana, ki je nadzorovana strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala ter ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10, 78/11 in 55/12; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se družbe na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI.

Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamči. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njimi povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.